

27 Οκτωβρίου, 1994

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΠΥΡΟΣ ΚΕΤΤΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 638/93)

5 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος — Το Άρθρο 35(4) του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου (Ν.1/90) που αντικατέστησε το Άρθρο 44(3) του προηγούμενου νόμου (Ν.33/67) — Νομολογία — Σημασία των συστάσεων — Αιτιολογία — Οι συστάσεις κρίθηκαν νόμιμες στην κριθείσα περίπτωση.*

10 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Εμπιστευτικές εκθέσεις — Οριακές διαφορές στις βαθμολογίες — Δεν αλλοιώνουν τη γενική εικόνα της ισοδυναμίας μεταξύ υποψηφίων.*

Οι αιτητές προσέβαλαν από κοινού την προαγωγή του ενδιαφερομένου μέρους στη θέση Ανώτερου Αποθηκάρου (Τμήμα Αγορών και Προμηθειών), θέση προαγωγής.

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

- 20 1. Η σημασία των συστάσεων προϊσταμένου σαν παράγοντα που συντείνει στην προαγωγή δημοσίου υπαλλήλου απασχόλησε το Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο σε σειρά πρόσφατων αποφάσεών του καθόρισε το εννοιολογικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί το κριτήριο αυτό. Από τη μια τονίστηκε η αυτοτέλεια της σύστασης σαν στοιχείου κρίσης και από την όλη η ανάγκη για την παροχή απτών ενδείξεων, υποδείξεων ή στοιχείων που να τη δικαιολογούν.

Η νέα ενατένιση του ζητήματος ήταν αποτέλεσμα της επαναδιατύπωσης της διάταξης που αφορά στις συστάσεις προϊσταμένου στο Άρθρο 35(4) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 1/90), που αντικατέστησε το Άρθρο 44(3) του καταργηθέντος νόμου (Ν.33/67).

- 5
2. Οι οριακές διαφορές στη βαθμολογία και εκεί ακόμα που υπάρχουν, δεν αλλοιώνουν σύμφωνα με την πάγια νομολογία, την ουσιαστική εικόνα της ισοδυναμίας.
3. Στις υποθέσεις που η σύσταση θεωρήθηκε ελλιπής, στις οποίες παρέπεμψε ο δικηγόρος των αιτητών, ο προϊστάμενος σύστηνε κάποιου υποψήφιο χρησιμοποιώντας σαν μόνη δικαιολόγηση την τυποποιημένη φράση “έχοντας υπόψη τα τρία καθιερωμένα κριτήρια” με την προσθήκη, ορισμένες φορές, της φράσης “και από την προσωπική μου γνώση των υποψηφίων”. Χωρίς όμως υποστήριξη ή τεκμηρίωση της προτίμησης. Ήταν μια formule passe-partout (βλέπε Δ. Κόρσου “Διοικητικό Δίκαιον” τεύχος Α (1990) σελ. 150).
- 10
- 15
- Στην περίπτωση εδώ δεν είναι έτσι τα πράγματα. Ιδωμένη στο σύνολό της η σύσταση εδώ ικανοποιεί τις απαιτήσεις του νόμου.
- 20
4. Η αιτιολογία που δόθηκε περιέχει όλα τα στοιχεία που οδήγησαν στην απόφαση, τα οποία ελέγχονται ως ακριβή. Δεν αποδείχθηκε ούτε υπάρχει αντίθεση με τους φακέλους. Και ο ισχυρισμός για πλάνη δεν βρίσκει οποιοσδήποτε έρεισμα στα στοιχεία.
- 25

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Λοιζίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 4742,

Πολυκάρπου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 72,

Ηρακλέους ν. Δημοκρατίας (1994) 4 Α.Α.Δ. 226,

Κελεπενιώτης ν. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Αρ. 1) (1994) 4 Α.Α.Δ. 1795,

X” Γιάννη ν. Δημοκρατίας (1994) 4 Α.Α.Δ. 1815,

Republic v. Roussos (1987) 3 C.L.R. 1217,

Republic v. Kastellanos (1988) 3 C.L.R. 2249,

Ζαβρός ν. Ε.Δ.Υ. (1991) 3 Α.Α.Δ. 130,

Παναγή ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου (1991) 4 Α.Α.Δ. 3282,

5 Οικονομίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 4385.

Προσφυγή.

10 Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ'ων η αίτηση με την οποία προάχθηκε το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση Ανώτερου Αποθηκάρου στο Τμήμα Αγορών και Προμηθειών (θέση προαγωγής).

. Α. Σ. Αγγελίδης, για τους Αιτητές.

15 Α. Βασιλειάδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ'ων η αίτηση.

Γ. Γιάγκου, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

20

Cur. adv. vult.

25 ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Παραδεκτά και νόμιμα ομοδικούν οι παραπάνω τρεις αιτητές στο αυτό δικόγραφο εφόσον προσβάλλουν την ίδια πράξη της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και προσβάλλουν τους ίδιους λόγους ακύρωσής της. Πρόκειται για την προαγωγή του Σπυριδώνα Τζιαπούρα σε Ανώτερο Αποθηκάρου στο Τμήμα Αγορών και Προμηθειών, που είναι αμιγής θέση προαγωγής. Η ουσιαστική απόφαση λήφθηκε στις 29/6/93 κατά πλειψηφία τριών ψήφων. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής επέλεξε τον αιτητή 1 Σπύρο Κεττένη και 30 το μέλος κ. Α. Κυριάκου άλλο υποψήφιο που δεν προσέφυγε. Η απόφαση δημοσιεύθηκε στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 23/7/93 με ισχύ από 15/7/93.

35 Οι συστάσεις του Διευθυντή του Τμήματος υπέρ του ενδιαφερομένου ήταν στο επίκεντρο της κριτικής που άσκησε ο δικηγόρος του αιτητή. Επίσημαίνω εδώ ότι οι τυχόν πλημμέλειες ενδιαμέσης πράξης εξετάζονται κατά την έρευνα του κύρους της τελικής απόφασης. Οι συστάσεις χαρακτηρίστηκαν πρώτα σαν αναιτιολόγητες. Και στη 40 συνέχεια προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι αντιμάχονται τα στοιχεία των διοικητικών φακέλων. Με αφορμή την παρατήρηση του Διευθυντή πως ο ενδιαφερόμενος υπερτερεί σε προσόντα επειδή πέρασε εξετάσεις στη Λογιστική επιπέδου Intermediate του L.C.C., ο συνήγορος παραπονέθηκε ότι παρεισέφρυσε στην κρίση του Διευθυντή και την τελική πράξη εξωγενές στοιχείο που, αναλόφευκτα, επιφέ-

ρει την ακύρωσή της. Κι αυτό διότι το οικείο σχέδιο υπηρεσίας δεν απαιτεί κατοχή εκείνου του προσόντος. Και ο Διευθυντής το ανήγαγε σε πλεονέκτημα.

Η αναφορά του Διευθυντή στις ηγετικές ικανότητες του ενδιαφερομένου προκάλεσε τις έντονες επικρίσεις του συνηγόρου. Θα μπορούσα να αναφέρω από τώρα ότι θεωρώ ότι είναι αντιφατικές μεταξύ τους και αλληλοαποκλείονται. Πρώτα έχει λεχθεί ότι είναι καθαρά εξωγενής παράγων και μετά ότι είναι από τα στοιχεία για τα οποία ο αιτητής βαθμολογήθηκε στις υπηρεσιακές εκθέσεις. Ο κ. Αγγελίδης, τέλος, σχολίασε τις επιπτώσεις των πλημμελειών, που απέδωσε στην εισήγηση του Διευθυντή πάνω στην ίδια την επίδικη πράξη. Και υποστήριξε πως πέραν του ότι λήφθηκε χωρίς να γίνει αξιολογική σύγκριση μεταξύ των υποψηφίων και χωρίς αιτιολογία είναι αποτέλεσμα πλάνης, νομικής και πραγματικής, γιατί δεν προηγήθηκε η δέουσα έρευνα.

Η σημασία των συστάσεων προϊσταμένου σαν παράγοντα που συντείνει στην προαγωγή δημοσίου υπαλλήλου απασχόλησε το Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο σε σειρά πρόσφατων αποφάσεων του καθόρισε το εννοιολογικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί το κριτήριο αυτό. Από τη μια τονίστηκε η αυτοτέλεια της σύστασης σαν στοιχείου κρίσης και από την άλλη η ανάγκη για την παροχή απτών ενδείξεων, υποδείξεων ή στοιχείων που να τη δικαιολογούν. Η νέα ενατένιση του ζητήματος ήταν αποτέλεσμα της επαναδιατύπωσης της διάταξης που αφορά στις συστάσεις προϊσταμένου στο άρθρ. 35(4) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου αρ. 1/90, που αντικατέστησε το άρθρο 44(3) του καταργηθέντος νόμου αρ. 33/67: *Γεώργιος Λοιζίδης & Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 4742, *Νίκη Πολυκάρπου & Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 72, *Ελένη Ηρακλέους ν. Δημοκρατίας*, (1994) 4 Α.Α.Δ. 226, *Αντώνης Κελεπενιάτης ν. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Αρ. 1)* (1994) 4 Α.Α.Δ. 1795, *Ευάνθη Σταυρή Χ'Τιάννη ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1994) 4 Α.Α.Δ. 1815.

Διεξερχόμενος κανείς τους φακέλους διαπιστώνει πως δεν υπάρχει διάσταση μεταξύ των στοιχείων που περιέχουν και των παρατηρήσεων του Διευθυντή. Η κατάσταση που επικρατούσε αναφορικά με την αρχαιότητα μεταδίδεται πιστά: ότι ο Α. Κέντας και η Σ. Λαμπράκη (αιτητές 2 και 3 αντίστοιχα) ήταν αρχαιότεροι του ενδιαφερομένου κατά 15 μήνες και ο αιτητής 1 Σ. Κεττένης κατά 8 μήνες. Ως προς την αξία είναι ισότιμος με τους δύο τελευταίους, αλλά υπερέχει αισθητά όλα τα τελευταία χρόνια του Α. Κέντα.

Ο συνήγορος θεώρησε σκόπιμο να επισημάνει πως ο Σ. Κεττένης υπερτερεί κάπως γιατί το 1990 πέτυχε 4 Ε και 4 Π.Ι. έναντι 3Ε και 5Π.Ι. του ενδιαφερομένου. Από το σημείο όμως αυτό ίσαμε το σημείο να ισχυρίζεται ότι η σύσταση αντιστρατεύεται τα στοιχεία του φακέλου υπάρχει μεγάλη απόσταση. Για να διορθωθεί εντούτοις η εντύπωση πρέπει να παρατηρήσω ότι σε άλλη χρονιά (1988) είχαμε για τον αιτητή 6 Ε και 6Λ ενώ για τον ενδιαφερόμενο 7Ε και 5Λ. Ωστόσο αυτές οι οριακές διαφορές, και εκεί ακόμα που υπάρχουν, δεν αλλοιώνουν, σύμφωνα με την πάγια νομολογία, την ουσιαστική εικόνα της ισοδυναμίας: βλέπε *Δημοκρατία ν. Ρούσσος* (1987) 3 Α.Α.Δ., 1217, 1224, *Δημοκρατία ν. Καστελλάνος* (1988) 3 Α.Α.Δ. 2249, *Νίκος Ζαβρός ν. Ε.Δ.Υ.* (1991) 3 Α.Α.Δ. 130, *Σωτήρης Παναγή ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου* (1991) 4 Α.Α.Δ. 3282, *Αλέξανδρος Οικονομίδης και Άλλη ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 4385.

Ο Διευθυντής επεσήμανε, όπως είχε καθήκον, πως μόνο ο ενδιαφερόμενος είχε Intermediate στη Λογιστική. Δε μίλησε για πλεονέκτημα με την έννοια που απαιτείται από ορισμένα σχέδια υπηρεσίας. Ούτε η Επιτροπή το υπερεκτίμησε. Σχολιάζοντας το γεγονός το έκρινε μέσα στα σωστά νομικά του πλαίσια. Το παρακάτω απόσπασμα του πρακτικού της απόφασης διαλύει κάθε αμφιβολία για λανθασμένη αντίκρουση:

“Η πλειοψηφία δεν παρέλειψε επίσης να σημειώσει ότι η κατοχή από τον Τζιαπούρα του προσόντος της επιτυχίας στην Ενδιάμεση Εξέταση στη Λογιστική, παρόλο που δεν προνοείται από το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης, είναι ένα στοιχείο που έχει έστω και οριακή αξία κατά τη σύγκριση των υποψηφίων.”

Στις υποθέσεις που η σύσταση θεωρήθηκε ελλιπής, στις οποίες παρέπεμψε ο δικηγόρος των αιτητών, ο προϊστάμενος σύστηνε κάποιο υποψήφιο χρησιμοποιώντας σαν μόνη δικαιολόγηση την τυποποιημένη φράση “έχοντας υπόψη τα τρία καθιερωμένα κριτήρια” με την προσθήκη, ορισμένες φορές, της φράσης “και από την προσωπική μου γνώση των υποψηφίων”. Χωρίς όμως υποστήριξη ή τεκμηρίωση της προτίμησης. Ήταν μία formule passe-partout (βλέπε Δ. Κόρσου “Διοικητικό Δίκαιον” τεύχος Α (1990) σελ. 150).

Στην περίπτωση μας δεν είναι έτσι τα πράγματα. Οι περιστάσεις είναι καθοριστικά διαφορετικές. Οι επίμαχες συστάσεις καταλαμβάνουν δύο σχεδόν δακτυλογραφημένες σελίδες. Μεταξύ άλλων ο Διευθυντής σχολιάζει το επίπεδο γνώσης των υποψηφίων στην αγγλική γλώσσα που είναι προσ απαιτούμενο για κατάληψη της θέσης. Προβαίνει σε κάποια αξιολόγηση για το 1992, για την οποία δεν εί-

χαν ακόμη υποβληθεί οι υπηρεσιακές εκθέσεις, αφού προηγήθηκε συνεννόηση του Διευθυντή με τους προϊσταμένους των υπαλλήλων. Για την προσφορά των Τζιαπούρα και Κεττένη είτε πως “ξεχωρίζει”. Αναφέρεται ακόμη στα επί μέρους στοιχεία του φακέλου τα οποία συσχετίζει και συγκρίνει.

5

Στην καταληκτική παράγραφο της εισήγησης μνημονεύεται η ηγετική ικανότητα του ενδιαφερομένου σε συνάρτηση με την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης, που περιλαμβάνει την οργάνωση και επίβλεψη κατώτερου προσωπικού. Δεν είναι επομένως άσχετο το στοιχείο αυτό. Κάθε άλλο. Και όπως δείχνει το περιεχόμενο των υπηρεσιακών εκθέσεων είναι ένας από τους ενδογενείς όρους που συγκροτούν την υπηρεσιακή εικόνα του υπαλλήλου. Η ιδιότητα αυτή αποτελεί εχέγγυο για τη δραστηριοποίηση μιάς υπηρεσίας και το λειτουργικό συντονισμό του προσωπικού της. Θα μπορούσε επομένως η διεκκρίση του θέματος αυτού να δικαιολογήσει την προτίμηση του προϊσταμένου στην κατάλληλη περίπτωση. Ιδωμένη στο σύνολο της η σύσταση εδώ ικανοποιεί τις απαιτήσεις του νόμου. Οι περί του αντιθέτου αιτιάσεις των αιτητών κρίνονται αβάσιμες και απορρίπτονται.

10

15

20

Παράλληλα καταρρέουν και οι πλημμέλειες που αποδίδονται στην ίδια την αιτιολογία της πράξης που συνδέονται με τη σύσταση του Διευθυντή. Ούτε και οι άλλες που αναφέρθηκαν στην αρχή ευσταθούν. Η αιτιολογία που δόθηκε περιέχει όλα τα στοιχεία που οδήγησαν στην απόφαση, τα οποία ελέγχονται ως ακριβή. Δεν αποδείχθηκε ούτε υπάρχει αντίθεση με τους φακέλους. Και ο ισχυρισμός για πλάνη δε βρίσκει οποιοδήποτε έρεισμα στα στοιχεία. Είναι ολότελα αβάσιμος.

25

30

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

*Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς
έξοδα.*